

## SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

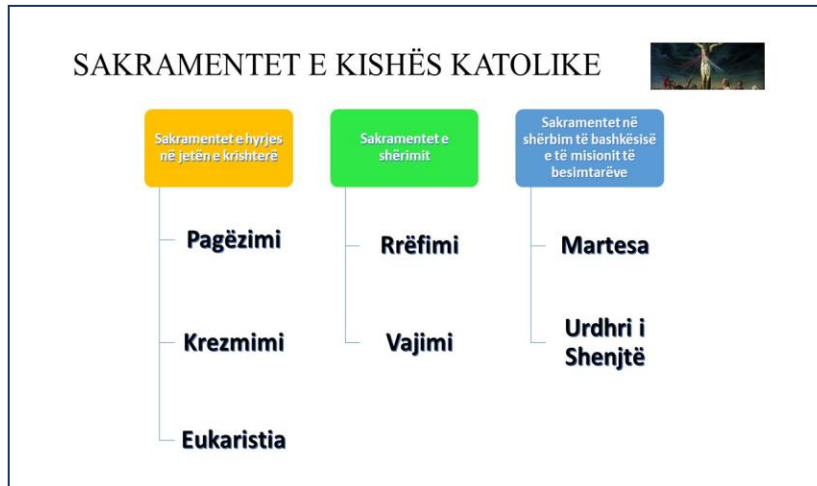
Përshëndetje! Do të fillojmë këtë aventurë së bashku duke u munduar që të thellohemi më shumë në njohjen e sakramenteve të Kishës Katolike. Shumica prej nesh mund t'i kenë bërë në Katekizëm ose ndonjëri i ka lexuar si autodidakt, por le të themi se pjesa më e madhe prej nesh, kemi shkuar në Katekizëm thjesht sepse hajt shkojnë të gjithë, apo sepse duhet bërë, apo sepse më ka çuar mami etj. Disa ndoshta jemi duke jetuar akoma pasojat e një regjimi që e ka parë Shqipërinë shtetin e parë ateist në botë, duke thyer kryqet e duke zhdukur Kishat, si pasojë jo çrrënjëzimin e fesë, por humbjen apo harresën e disa vlerave dhe disa elementeve të rëndësishme të fesë sonë. Pra, si i vogël, si i madh, si i lindur gjatë apo pas periudhës së komunizmit, si besimtar praktikant, si jo praktikant e do të guxoja të thoja si një besimtar i krishterë, si jo i krishterë, por i hapur për të njohur fenë e krishterë, e më specifikisht atë të krishterë katolike, kanë nevojë për këtë thellim në fe, për këto njohuri, që nuk janë vetëm disa njohuri teorike që na i jep Kisha, por janë thelbi, esenca më e thellë dhe kuptimi i fesë sonë katolike.

### BURIMET ZYRTARE

Informacionet që do them janë marrë nga siti zyrtar i Kishës Katolike vatican.va: [Catechismo della Chiesa Cattolica - Indice Generale \(vatican.va\)](http://www.vatican.va/interior/teologia/catechismo/catechismo.html), ku shpjegohet në detaj gjithçka mbi Katekizmin e Kishës Katolike në gjuhë të ndryshme, por në shqip akoma jo fatkeqësisht. Gjithashtu, ndonjë njohuri më të thellë do ta marr nga një sit tjetër zyrtar i Urdhrit Domenikan, urdhër shumë i rëndësishëm i Kishës Katolike, Amici Domenicani; rubrica: Un sacerdote risponde: [Un sacerdote risponde – Amici Domenicani](http://www.amici.com), në të cilin besimtarët i bëjnë pyetje të shumëllojshme priftit domenikan, profesor teologjie, tomisti Atë Angelo Bellon; si edhe nga siti zyrtar i priftit italian Don Leonardo Maria Pompei, prift i Kishës Katolike Romane “In Voluntate Dei”: [don Leonardo Maria Pompei – In Voluntate Dei](http://www.donleonardo.com). Këto janë burimet zyrtare kryesore mbi të cilat do të bazohem.

### SAKRAMENTET: SHENJA TË SHENJTA

Para se të flasim për Sakramentet e Kishës Katolike, le të fillojmë duke thënë se çfarë janë Sakramentet, çfarë përfaqësojnë. Fjala sakrament do të thotë "shenjë e shenjtë", pra janë disa shenja të shenjta. Kisha Katolike ka 7 shenja të shenjta, 7 sakramente që janë: Pagëzimi, Krezmimi, Eukaristia, Rrëfimi, Vajimi, Urdhri i Shenjtë, Martesa. Këto sakramente janë të themeluara nga vetë Jezu Krishti dhe ne do të kemi mundësi të shikojmë se kur dhe si, me burimet përkatëse për çdo sakrament. Këto 7 sakramente prekin të gjitha etapat e jetës të së një krishteri katolik (po e specifikoj katolik sepse ne jemi pjese e Kishës Katolike dhe do të shikojmë ndryshimet me fetë e tjera të krishtera për çdo sakrament). Falë këtyre sakramenteve jeta e një të krishteri fillon, rritet, shërohet dhe merr misionin e vet personal. Ka pra njëfarë ngjashmërie midis etapave të jetës natyrore dhe të jetës shpirtërore.



Duke u nisur nga kjo analogji, do të fillojmë me tre sakramentet e ashtuquajtur të hyrjes në jetën e krishterë (Pagëzimi, Krezmimi, Eukaristia), pastaj do të vazhdojmë me Sakramentet e shërimit (Rrëfimi e Vajimi) e në fund do të bëjmë sakramentet në shërbim të bashkësisë e të misionit të besimtarëve (Urdhri i Shenjtë

dhe Martesa). Duhet të kemi parasysh që Eukaristia është sakramenti themelor i Kishës Katolike, është zemra e të gjithë sakramenteve, prandaj quhet Sakramenti i Sakramenteve.

Thamë më sipër që sakrament do të thotë "shenjë e shenjtë", pra sakramentet janë një shenjë e dukshme që na flet për një realitet tjetër, më të thellë, të mistershëm në kuptimin që nuk mund të kuptohet plotësisht e tërësisht nga mendja njerëzore, por jo i paarritshëm. Secili Sakrament ka kuptimin e vet, rolin e vet dhe ritualet e veta specifike.

Do t'i zhvillojmë në këtë mënyrë: duke u nisur sipas etapave për të cilat folëm më sipër, do të shtjellojmë karakteristikat e çdo sakramenti dhe mund të ketë edhe një dëshmi mbi sakramentin mbi të cilin kemi folur: pra si mishërohet në jetën e njeriut ai sakrament.

## SAKRAMENTI I PAGËZIMIT



Do të fillojmë me Sakramentin e parë që është Sakramenti i Pagëzimit. Pagëzimi është sakramenti i parë i hyrjes në jetën e krishterë, në jetën e Shpirtit të Shenjtë, themeli i gjithë jetës së krishterë: pagëzimi është porta që bën që të hyjnë edhe sakramentet e tjera. Do ta zhvillojmë këtë temë nëpërmjet disa pyetjeve, të cilat janë pyetje që mund t'ju kenë shkuar edhe juve ndërmend.

## 1. ÇFARË NDODH GJATË SAKRAMENTIT TË PAGËZIMIT

Pse është kaq e rëndësishme që të pagëzohemi, ose që të pagëzojmë fëmijët? Pse të mos jetojmë pa pagëzimin si një pjesë e madhe e botës? Në fund të fundit edhe ata jetojnë krejt mirë pa pagëzimin, apo jo? Pse të mos pagëzohemi më vonë, çfarë ndryshmi ka? Çfarë fitoj nga Pagëzimi?

Ndryshimi midis një të pagëzuari e një jo të pagëzuari është themelor sepse:

### A. Pagëzimi na liron nga mëkati

**Na liron nga mëkati origjinal nqs ai që pagëzohet është fëmijë, nga të gjitha mëkatet nqs ai që pagëzohet është i rritur, si dhe nga dënimi që rrjedh nga mëkatet e bëra.** Pra, nqs pagëzohem tridhjetë vjeç e deri para se të vendos me vullnetin e lirë, me besim të vërtetë të marr pagëzimin kam bërë mëkate pa fund, me pagëzimin më hiqen të gjitha mëkatet që kam bërë para pagëzimit? Po, pikërisht ashtu, të gjitha, të gjitha të lara nga gjaku i Jezu Krishtit, hiri i të cilit merret nëpërmjet Pagëzimit. Po ashtu, thamë që Pagëzimi liron edhe nga mëkati origjinal: secili prej nesh trashëgon që nga momenti i ngjizjes mëkatin origjinal, mëkat i trashëguar por jo i bërë nga ne personalisht por nga progjenitorët tanë, nga Adami e Eva. Edhe pse është një mëkat që fëmija i vogël normalisht nuk ka bërë vetë, siç themi ne është si një ëngjëll, krejt i pafajshëm, prapë se prapë ky lloj mëkati është me pasoja katastrofike për njeriun dhe për të gjithë krijimin e kështu që lirimi nga ai është themelor. Duke patur mëkatin origjinal, fëmija apo çdo lloj njeriu i papagëzuar është nën influencën e tunduesit, e djallit, është nën pushtetin e tij. **Pagëzimi liron edhe nga kjo influencë djallëzore** e vërtetë, reale, ekzistuese, vepruese dhe që nuk është aspak përrallë! Prandaj është kaq e rëndësishme që t'i pagëzojmë fëmijët tanë sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo të presim sa të bëhet gati festa, prifti që na pëlqen ne, që të vijë mama nga Shqipëria apo daja nga Australia apo nuni nga Greqia a ça di unë... Secili është i lirë të veprojë si mendon, por kjo **është gjëja më e mirë dhe themelore që mund të bëjmë për fëmijën tonë: ta pagëzojmë pa humbur kohë!** Mjafton këtu të përmendim Padre Pion e Pietralcinës, prindërit e të cilit kishin vonuar, për arsye që nuk varehin nga ato, për ta pagëzuar (bëhet fjalë për vonesë ca orëshe, se në atë kohë fëmijët pagëzoheshin të porsalindur) dhe Padre Pio u tregonte përherë, tashmë i rritur, fëmijëve të tij shpirtërore: "Oh, s'kam për ta harruar kurrë, si më kanë lënë skllav të djallit për gjithë ato orë, i shkreti unë!" Imagjinoni pra, kur e thotë Padre Pio, një shenjt si puna e tij!

### B. Pagëzimi na rilind si bir/bijë i/e Zotit

Ne nuk lindim bir i Zotit, por bëhemi. Çfarë do të thotë kjo? Kjo do të thotë që **ne marrim brenda nesh një embrion të jetës hyjnore, të jetës së vetë Birit të Zotit, Jezu Krishti**, që është Personi i dytë i Trinisë së shenjtë. Duke qenë se bëhemi bir apo bijë e Zotit, atëhere kemi të drejta kundrejt prindërve tanë, siç e dimë që cdo fëmijë ka të drejtat e veta dhe mbi të gjitha

trashëgiminë. Pra, falë Pagëzimit, kemi të drejtën që të kemi Atin qiellor si atë i vërtetë, që kujdeset për ne në mënyrë të veçantë dhe kemi të drejtën që të marrim në trashëgimi Parajsën. Duhet të kemi parasysh, për të qenë më të saktë, që **ne bëhemi bir apo bijë e adoptuar e Zotit, pra bëhemi bir/bijë për hir, kurse Biri i vetëm sipas natyrës është vetëm Jezu Krishti.** Imagjinoni, sikur ti besonim me të vërtetë këto fjalë se si do të ndryshonte jeta jonë dhe sa vlerë do t'i jepnim këtij sakramenti, që e kemi aty para nesh dhe aq shumë, fatkeqësisht, edhe pse pa qëllim, e anashkalojmë apo e jetojmë sikur të ishte "hajt ma, diçka më tepër, dicka që e bëjnë të gjithë, ta bëj edhe unë". Sa gjynah, sidomos kur mendon se çfarë pasurie të jashtëzakonshme mund të na japë ky sakrament, dhe vetëm ky sakrament mund të na e japë në këtë jetë: **na jep të drejtën për të hyrë në Parajsë, për të trashëguar Parajsën,** ashtu krejt falas, vetëm sepse kemi pranuar në zemrën e jetën tonë Pagëzimin.

Por (se ka gjithnjë një por), si çdo femijë i kësaj bote e dimë shumë mirë se fëmija siç ka të drejta, ka edhe detyra ndaj prindit, që për shkak të sjelljes sonë të padenjë, ose më mirë, të mos korrispondencës apo të korrispondencës sonë tepër të keqe ndaj hirit që na jepet nëpërmjet pagëzimit, mund të demeritojmë, pra të humbasim të gjitha ato të drejta për të cilat folëm më sipër.

Duhet të kemi parasysh se Adami dhe Eva, përpara se të kryenin mëkatin e ashtuquajtur origjinal, jetonin pikërisht një jetë të tillë, të ngjashme me atë jeton një njeri në hir pas Pagëzimit: pra jetonin një jetë hyjnore, në miqësi me Hyjin dhe flisnin e bisedonin me të si të ishte miku i tyre. Nqs ju kujtohet, në Zanafillën 3, 8, shkruhet se Zoti po bënte një shëtitje në kopsht, në flladin e ditës *"Kur pastaj e dëgjuan zërin e Zotit Hyj që po shëtiste nëpër kopsht, në freskinë e pasditës..."* pra ata të dy, para rënies, kishin këtë miqësi të thellë, të vërtetë, reale, këtë komunikim e këtë kontakt të afërt me Hyjin. Duket e çuditshme për ne që jemi mësuar të jetojmë krejt ndryshe, për ne sidomos të këtij shekulli që jetojmë një jetë materiale, por është e mundur dhe jo vetëm që është e mundur, por pikërisht për këtë shërbejnë sakramentet, e specifikisht ai i pagëzimit në këtë rast.

### **C. Pagëzimi na bën gjymtyrë të Krishtit**

Duhet të dime që **Kisha është Korpi Mistik i Krishtit:** secili nga ne, të krishterë të pagëzuar, është një gjymtyrë e këtij Korpi Mistik, ka një vend të vetin specifik dhe një rol të caktuar. Ky vend është unik, përjetë i yni, i pazëvendësueshëm dhe asgjë e askush nuk mund të na e ndryshojë e as të na e heqë, sepse Koka e këtij Trupi Mistik që është vetë Jezu Krishti, na e ka caktuar atë vend që nga përjetësia. **Ne bëhemi pjesë e gjallë, nëpërmjet pagëzimit, e këtij realiteti.** Këtë e shikojmë në mënyrë të veçantë në Gjoni 15, 5: *"Unë jam hardhia, ju jeni degët"*. Pra, **sikurse degët janë të shartuara, të lidhura thellësisht më hardhinë, ashtu edhe ne nëpërmjet Pagëzimit jemi "të shartuar" me Krishtin, në Korpin Mistik të tij.** Ça është shartimi, nqs e keni parë ndonjëherë, se ndoshta disa prej nesh kanë prejardhje fshatare? Është një ndërhyrje, nëpërmjet së cilës bëjmë që të rritet së bashku më një bimë, një bimë tjetër, që të dalë një bimë e re, një individ i ri bimor, vegjetal, në këtë rast më produktiv, më i çmuar, më

frytdhënës. Ja pikërisht, në analogji, këtë bën edhe Pagëzimi në ne. Një çmenduri e vërtetë! Njëpërmjet Pagëzimit fillon dhe rritet jeta hyjnore, jo thjesht jeta biologjike, materiale, natyrale pra shkurt ajo “pi, ha, rri, fle, puno” e bëj ato dy-tre gjëra që janë cilësi të jetës biologjike e natyrale të kësaj bote, të çdo njeriu, **por një jetë e re, jetë që quhet jetë hyjnore, jetë e hirit, që është jeta e vetë Krishtit, fillon e rritet në ne.**

Tani, këto janë realitete, por në fakt janë të vështira për t’u kuptuar nqs nuk i jetojmë, dhe sa më shumë t’i jetojmë, aq më shumë e kuptojmë se çfarë po themi. Mjafton të kujtojmë psh. (meqë e morëm përpara si shembull le të vazhdojmë me të) Padre Pion: edhe ai në fillim një i krishterë i pagëzuar si puna jonë ka qenë, ok që është bërë edhe prift, por gjithsesi ajo që Padre Pio jetonte në fund të fundit nuk ishte gjë tjetër veçse kjo jetë e hirit, jeta hyjnore e Birit të Hyjit, e Jezusit, deri në maksimumin e mundshëm për një krijesë tokësorë të vdekshme, aq shumë sa përveç jetës hyjnorë “ordinere” si çdo i krishterë, ai kishte edhe dhunti mbinatyrore të mëdha si psh *bilokacionin* dmth gjendej në dy vende të ndryshme në të njëjtën kohë; *chiaroveggenza* pra lexonte zemrat, ndërjegjet e njerëzve, *profecinë* prandaj e dinte se çfarë do të ndodhte me këtë e me atë njeri në të ardhmen... të gjitha këto gjëra, që ne mund të na duken fantashkencë, ai i dinte jo sepse ishte magjisttar, por thjesht sepse ishte i pagëzuar. Po, një i pagëzuar që e kishte shfrytëzuar dhuratën e pagëzimit deri sa më s’ka, deri në shfaqjen e jetës së Hyjit në të në mënyrë mbinatyrore. Por, e gjithë kjo, pa Sakramentin e Pagëzimit, që ja kishin bërë edhe me vonesë të shkretit siç e pamë, nuk do të kishte qenë kurrë e mundur.

#### **D. Pagëzimi na bën pjesë të Kishës dhe të misionit të saj**

**Pagëzimi është shenja e dukshme që ne jemi pjesë e Kishës.** Ndryshe nga fetë e tjera, si psh ajo muslimane, në të cilën njeriu është musliman sepse i ka prindërit musliman, për ne nuk është ashtu: nqs një njeri nuk është i pagëzuar, nuk është i krishterë, edhe pse mund të ketë dajën prift e stërgjyshin ipershkëv a kardinal apo prindërit e krishterë. **Ne nuk lindim të krishterë, por bëhemi të krishterë vetëm njëpërmjet Pagëzimit.** Kjo sepse të qenit i krishterë nuk është një përkatësi, një identitet me të cilin njeriu lind i destinuar, siç është përkatësia gjinore apo nacionaliteti; **të qenit i krishterë është pikë së pari një përgjigje e lirë, vullnetare ndaj ftesës që Krishti na bën secilit prej nesh.** Dhe ky pranim, kjo përgjigje, që fillon pikë së pari në zemër, plotësohet dhe finalizohet konkretisht në momentin kur pagëzohemi.

Prandaj, asnjë i pagëzuar të mos ja drejtojë më gishtin atyre që psh. shkojnë në kishë çdo të dielë e nuk sillen ashtu siç duhet (gjë që mund të jetë e vërtetë), por nuk është aty puna: puna është që, duke e drejtuar gishtin kundrejt një njeriu, 4 të tjerët i kemi të drejtuar drejt vetes: sepse duke qenë të pagëzuar, edhe ne jemi pjesë e Kishës dhe si të tillë kemi detyrime siç ka një fëmijë ndaj nënës së tij dhe fakti që nuk shkojmë në meshë të dielën përbën në vetvete një faj për ne, kështu që nuk kemi kohë për të humbur në krahasimin me njerëzit e tjerë, por duhet të ekzaminojmë me kujdes ndërjegjet tonë si të krishterë të pagëzuar.

## 2. A MUND TË ANULLOHET APO TË PËRSËRITET PAGËZIMI?

**Jo! Në asnjë lloj mënyre nuk mund të fshihet, eliminohet apo anulohet pagëzimi i marrë.** Pagëzimi në vetvete është një vulë shpirtërore, që nuk fshihet dot: edhe nëqse ne nuk duam të bëjmë pjesë në Kishë, nuk marrim pjesë në asnjë ritual apo sakrament, edhe nëqse ne vendosim të ndërrojmë fe, edhe nëqse ne vendosim të marrim çertifikatën e pagëzimit, jo se do të bëhemi nun por sepse (për fat të keq, fenomen që po përhapet, sidomos këtu në Itali) duam ta djegim si shenjë që nuk duam të jemi më pjesë e Kishës, në asnjërin prej këtyre rasteve, nuk anulohet dhe nuk fshihet sakramenti i pagëzimit, të cilin kur marrim një herë, e kemi përjetë. Gjithashtu, në asnjë mënyrë nuk mund të përsëritet Pagëzimi, që bëhet vetëm një herë në jetë.

## 3. A ËSHTË I NEVOJSHËM PAGËZIMI PËR SHPËTIMIN?



Tani, para se t'i përgjigjemi kësaj pyetjeje, duhet të themi se për çfarë shpëtimi e kemi fjalën: për shpëtimin e shpirtit (ose shëlbimi i shpirtit), pra që shpirti ynë të mos përfundojë në ferr (me dy fjalë sepse do të duhej të flisnim më gjatë për të mos e banalizuar). **Ky është qëllimi i vërtetë, final dhe i vetëm do të thojë, i jetës së çdo njeriu në këtë botë: shpëtimi i shpirtit të tij.** Atëhere, duke qenë ky misioni kryesor, themelor dhe përgjigja e famshme e asaj pyetjeje: "Pse jam në këtë jetë, cili është qëllimi im më i lartë" lind vetvetiu edhe pyetja tjetër "si fitohet ky shpëtim në këtë jetë, **si mund ta shpëtoj shpirtin tim?**" **Dhe përgjigja është: nëpërmjet Pagëzimit.** Pse? Për arsyen e vetme që thamë më sipër: vetëm pagëzimi është në gjendje që të na lirojë nga mëkati, si nga ai origjinal, si nga ai/ato personal/e

dhe sepse vetëm pagëzimi në jep të drejtën për të trashëguar Parajsën, pra me fjalë të tjera për shpëtuar shpirtin (sepse shpirti kur shpëton, edhe pse duke kaluar më parë për në Purgator, shkon në Parajsë... për më tepër shiko: Ferri/Purgatori/Parajsa). Pagëzimi është aq i nevojshëm për shpirtin dhe aq i rëndësishëm, sa në të krishterët e parë, që kishin mundësi të rrëfeshin vetëm një herë të vetme në jetë pas pagëzimit, kishte lindur kjo ide, për t'u mos u marrë si shembull, që ta shtojnë marrjen e pagëzimit, sepse duke qenë se u hiqte të gjitha mëkatet dhe duke qenë se kishin vetëm një shans tjetër faljeje mëkatesh nëpërmjet rrëfimit, atëhere donin ta ruanin për sa më vonë të ishte e mundur, si të ishte një *jolly*. Normalisht që me Zotin nuk llogjikohet kështu, se ne pagëzimin duam që ta marrim sa më parë që të fillojmë sa më parë jetën hyjnore, por për të kuptuar se në të krishterët e parë ishte e rrënjëzuar fort kjo e vërtetë: që pagëzimi liron nga çdo mëkat duke të të dhënë kështu shpëtimin e shpirtit.

## PAGËZIMI DHE JO TË KRISHTERËT



### 4. PO ATA QË NUK JANË TË PAGËZUAR A KANË MUNDËSI SHPËTIMI?

**Po. Kisha nuk e ka thënë kurrë që ata që vdesin pa pagëzim kurrsesi nuk shpëtojnë dhe kurrë nuk do ta thotë.**

Është e vërtetë që Zoti e ka themeluar Sakramentin e Pagëzimit (kur themi Zoti e kemi fjalën për Jezu Krishtin Zot), por Zoti nuk është i lidhur nga sakramentet: çka do të thotë që ai i ofron hirin e tij për shpëtimin e shpirtit çdo njeriu, të pagëzuar e të papagëzuar. **Rruga e zakonshme dhe më e sigurtë me anë të së cilës merret hiri është Pagëzimi, por ka edhe rrugë të jashtëzakonshme që vetëm Zoti i di, që ai i përdor, për t'i dhënë krijesave të tij hirin dhe për t'ja shpëtuar shpirtin.** Këtë e thotë edhe Shën Pali, në letrën e parë drejtuar Timoteut, 2, 3-4: *“Zoti Shpëtimtari ynë do që çdo njeri të shpëtojë e të arrijë të njohë Hyjin”.*

Po ashtu vetë **Kisha pohon që nqs një njeri pagan, që nuk e njeh Zotin që njohim ne të krishterët, sillet në mënyrë të tillë që e ndjek ndërgjegjen e tij, në të cilën Kisha thotë që flet Zoti, pra që ndjek të mirën e i largohet së keqes, duhet të jemi të sigurtë që Zoti do t'i tregojë për frymëzim të brendshëm gjërat që ai apo ajo duhet të besojë për të shpëtuar shpirtin** ose do t'i dërgojë ndonjë predikues së fesë siç bëri me Shën Pjetrin e me Kornelin. Le të lexojmë Veprat e Apostujve 10, 24-34, 36; 44-48.

- Ditën e dytë arriti në Cezare. Korneli i priste; kishte grishur edhe farefisën e disa miq të ngushtë. Kur Pjetri arriti, Korneli i doli para e, duke rënë ndër këmbët e tij, e adhuroi. Pjetri e ngriti në këmbë dhe i tha: “Çohu në këmbë se edhe vetë jam vetëm njeri!” E, duke biseduar me të, hyri brenda, ku gjeti të bashkuar shumë njerëz, të cilëve u tha:

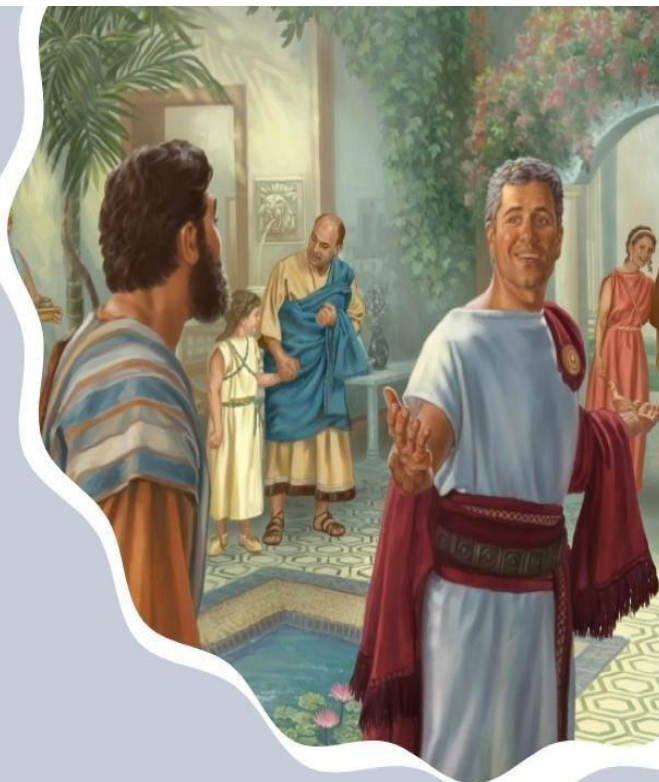
- “Ju e dini mirë se një hebre e ka të ndaluar shoqërimin me të huaj ose t’u hyjë në shtëpi, porse vetë Hyji më mësoi se s’është e lejueshme të quhet i ndytë ose i papastër asnjë njeri. Prandaj, kur më grishët, erdha pa kundërshtuar. Tani dëshiroj të di pse më keni grishur.”

- “Para katër ditësh - iu përgjigj Korneli - pikërisht në këtë kohë, thosha në shtëpinë time lutjet e orës nëntë, kur ia behu një njeri në petka të shkëlqyeshme, zuri vend para meje dhe tha: ‘Kornel, u vështrua lutja jote dhe u kujtuan lëmoshët e tua para Hyjit. Dërgo, pra ndokënd në Jopë dhe grise Simonin e quajtur Pjetër. Ai është mik në shtëpinë e Simonit lëkurëtar, afër detit.’ Menjëherë dërgova njerëzit për ty dhe ti bëre mirë që erdhe. Ja, pra, të gjithë jemi bashkuar para Hyjit për të dëgjuar gjithëcka Zoti të ka urdhëruar.”

- Atëherë Pjetri mori fjalën e tha:

- “Tani me të vërtetë po e marr vesh se Hyji nuk i mban kujt krahu. Ai u dërgoi fjalën e vet izraelitëve dhe ua shpalli Ungjillin e paqes përmes Jezu Krishtit që është Zotëria i të gjithëve.

- ... Ndërsa Pjetri ende po i thoshte këto fjalë, Shpirti Shenjt zbriti mbi të gjithë ata që po dëgjonin predikimin. Besimtarët e rrethprerë që kishin ardhur me Pjetrin, u çuditën kur panë se edhe në paganë u ndikua dhurata - Shpirti Shenjt. Sepse i dëgjuan duke folur gjuhë të ndryshme e duke madhëruar Hyjin. Atëherë Pjetri tha: “Vallë a mund ta ndalojë kush ujin të mos pagëzohen këta që e morën Shpirtin Shenjt sikurse edhe ne?” Dhe urdhëroi të pagëzohen në emër të Jezu Krishtit. Atëherë iu lutën të qëndrojnë me ta disa ditë.



Shumë bukur kjo histori apo jo? Duket fantashkencë po ta shikosh nga njëra anë, por këto janë thjesht mrekullitë e Zotit; mrekullitë që Zoti ka vepruar në jetën e një pagani të thjeshtë që s’ja kishte idenë kush ishte Jezu Krishti dhe mrekullitë që do të veprojë në jetën e secilit prej nesh, nqs e pranojmë ftesën e tij për të hyrë në këtë marrëdhënie dashurie të mrekullueshme, të pafund, me të; dhe e thamë që porta më e sigurtë dhe përsa i përket Kishës edhe e vetme që njihet për të hyrë në këtë marrëdhënie është Pagëzimi. Dhe këtë Zoti do t’ja japë të gjithëve, e pamë se çfarë thotë Pjetri: nuk bën preferenca të asnjë lloji, do t’ja japë të gjithëve këtë dhuratë, dhuratën e Shpirtit të Shenjt që merret nëpërmjet Pagëzimit.

Nqs Jezu Krishti po e fton një njeri në zemrën e tij, nëpërmjet ftesave të shumta të jashtme e të brendshme, nëpërmjet një predikuesi të fesë që mund të jetë një misionar apo komshiu i krishterë që të flet për Krishtin, që të marrë dhuratën e pagëzimit dhe ai njeri, për motive që vetëm ai e Zoti i dinë, nuk i përgjigjet kësaj ftese, gjykimin e këtij njeriu mund ta dijë vetëm Zoti, por ne nga ana jonë mund të themi me siguri që Kisha personalisht nuk ka asnjë mjet tjetër përveç pagëzimit për të hyrë në jetën e amshuar, në Parajsë.

## **5. PO PËRSA I PËRKET SHPËTIMIT TË NJERËZVE QË I PËRKASIN FEVE TË TJERA?**

Përgjigjen na e jep Koncili Vatikan II që na thotë: **“Ata që pa patur faj e injorojnë Ungjillin e Krishtit dhe Kishën e tij por që sidoqoftë e kërkojnë Zotin me sinqeritet dhe me ndihmën e hirit të tij mundohen që të bëjnë nëpërmjet veprave vullnetin e tij, të cilin e njohin nëpërmjet asaj çka u thotë ndërgjegja, mund të arrijnë shpëtimin e amshuar”**. (Lumen gentium 16)

Pra për të gjithë këta vëllezër e motra, Zoti ka rrugë të jashtëzakonshme (të jashtëzakonshme jo sepse janë kushedi se çfarë, por sepse ne nuk i shohim kurse ato të zakonshmet si psh. sakramentet janë të dukshme/të njohura) për t'ju dhënë hirin e shpëtimit: këtu një nga agjentët kryesorë që vepron në zemrën e tyre është engjëlli mbrojtës, që Zoti e vendos pranë çdo njeriu, të çdo lloj feje e etnie që nga momenti i lindjes e deri në momentin e fundit të jetës.

**Po atëhere cili është ndryshimi, pse të ungjillizojmë, pse të predikojmë Ungjillin e Krishtit për shpëtimin dhe pse të predikojmë pagëzimin atyre të feve të tjera?**

Përgjigjen na e jep gjithnjë Lumen Gentium 16, një nga dokumentet kryesore të Koncilit Vatikan II, që na thotë praktikisht: Edhe pse në fetë e tjera mund të ketë elemente të mira dhe të vërteta, dhe këto elemente mbahen nga Kisha si një parapërgatitje për të hapur zemrën ndaj Ungjillit, si elemente të dhëna nga Ai që ndriçon cdo njeri, që të ketë jetën e vërtetë; shumë shpesh, fatkeqësisht, njerëzit janë të gënjer nga i keqi duke gabuar në arsyetimet e tyre dhe duke shkëmbyer të vërtetën hyjnore me gënjeshtër e duke shërbyer krijesat në vend të Krijuesit, ose duke përfunduar jetën e tyre pa e njohur Zotin e vërtetë e pa jetuar me të e për të. Për këtë arsye, **Kisha, për të promovuar shpëtimin e këtyre njerëzve, duke kujtuar urdhrin e Zotit tonë Jezu Krishtit "Predikojeni ungjillin çdo krijese" (Mk 16,15) kujdeset tej mase për mbështetjen dhe inkurajimin e misioneve.**

## **6. KUSH MUND TË PAGËZOHË?**

Një pyetje tjetër, ndoshta mund të duket pak e çuditshme dhe përgjigja instiktive mund të jetë "si kush mund të pagëzohë, normal që pagëzon prifti". Në fakt nuk është taman ashtu përgjigja e kësaj pyetjeje: përgjigja korrekte e kësaj pyetjeje, dhe do të shohim më tej pse është e rëndësishme ta dimë këtë përgjigje, është kjo:

**KUSHDO MUND TË PAGËZOHË, vetëm të ketë qëllimin të bëjë atë që bën Kisha.**

Ou, kushdo?! Po, kushdo, mjafton që të ketë qëllimin të bëjë atë që bën Kisha, pra të gjitha gjërat e mësipërme që thamë për pagëzimin, ose më shkurt, ta pagëzohë fëmijën apo të rriturin në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt.

Pse? Sepse nqs mendojmë thellësisht të gjitha ato që kemi thënë më sipër për pagëzimin, pagëzimi është sakrament i domosdoshëm për shpëtimin, është sakramenti që e rigjeneron njeriun në jetën e mbinatyrshme të Hyjit dhe që të mos i mungojë njeriut në asnjë lloj mënyre ky ilaç kaq i nevojshëm, është themeluar në mënyrë krejt esenciale: materia e sakramentit është uji që mund të gjendet kudo dhe ministri, pra ai që e jep pagëzimin, mund të jetë kushdo, edhe një njeri laik, jo prift, **që të mos vihet në rrezik shpëtimi i njeriut për shkak të mungesës së pagëzimit.**

**Normalisht, në kushte normale, ashtu siç na ka ndodhur pothuaj të gjithë neve, pagëzon ai që është simbol i unitetit të Kishës, pra prifti.**

**Por, në rast nevoje urgjente, kushdo mund të pagëzojë:** dhe me kushdo e kam fjalën me të vërtetë kushdo, mjafton që nëpërmjet pagëzimit të kenë qëllimin e brendshëm që të bëjë atë që bën Kisha. Kjo edhe sepse sakramenti i pagëzimit është i vlefshëm pavarësisht nga feja e njeriut që e jep, që mund të jetë edhe ateist pra nuk beson fare në këtë sakrament, ose i ndonjë feje teje, pra as s'ja kanë idenë se ç'është sakramenti i pagëzimit.

**Shembull 1.** Një fëmijë i porsalindur në rrezik jete, nuk ka kohë për të pritur ardhjen e priftit, mund të pagëzohet edhe nga nëna e tij (që është ajo që ka dëshirën ta pagëzojë), e cila mjafton të marrë pak ujë, t'ja derdhë mbi kokë fëmijës, duke thënë "Unë të pagëzoj në Emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt".

**Shembull 2.** Një njeri i rritur i papagëzuar, i cili është në pikë të vdekjes, dëshiron të marrë pagëzimin: një infermiere që gjendet aty pranë, të cilës ai ja kërkon me ngulm, edhe pse ateiste e nuk beson fare në këtë sakrament, e pagëzon gjithnjë duke marrë pak ujë, duke ja derdhur mbi kokë e duke thënë "Unë të pagëzoj në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt". Ky pagëzim është i vlefshëm dhe ai njeri është i pagëzuar e nqs vdes në atë çast, shkon para Zotit me shpirtin e pastër: ai pagëzim, krejt i vlefshëm, ja ka hequr të gjitha mëkatet, duke filluar nga ai origjinal, ato personale edhe gjithashtu dënimin që vinte nga këto mëkate! Çfarë fati!

Gjithsesi, siç mund ta kemi kuptuar, këto janë raste ekstreme, por është mirë t'i dimë, sepse na bëjnë të kuptojmë se sa i rëndësishëm është ky sakrament për Jezusin dhe Kishën e tij.



### PAGËZIMI E FEJA ORTODOKSE

Feja ortodokse ka të përbashkët me fenë katolike Sakramentin e Urdhrit: pra **feja ortodokse ka priftërinj të shuguruar në mënyrë të vlefshme, të cilët japin sakramentin e pagëzimit të vlefshëm**. Kjo do të thotë që nqs një njeri i pagëzuar në Kishën Katolike, kalon për ndonjë arsye, tek Kisha Ortodokse, ai është i pagëzuar dhe nqs priftërinjtë e Kishës Ortodokse të vendit ku shkon i kërkojnë që të pagëzohet sërish sepse për ta sakramenti i celebruar në Kishën Katolike nuk vlen, kryhet një sakrilegj, pra një mëkat i rëndë dhe pagëzimi që ka qenë kryer në Kishën Katolike bëhet jo i frytshëm.

Para disa muajsh më ka qëlluar të njoh një njeri, një djalë i ri, i cili i zhgënjyer nga Kisha Katolike, ose më mirë nga disa skandale të klerit katolik, siç ndodh disa jo rrallë fatkeqësisht, kishte kaluar tek Kisha ortodokse greke, në të cilën i dukej sikur kishte gjetur vetveten dhe disa murgj i kishin kërkuar dhe ai e kishte bërë, që të ripagëzohej tek ata sepse për ata pagëzimi i tij nuk ishte i vlefshëm. Fatkeqësisht, edhe mëkatet e skandalet e anëtarëve të kishës katolike, duke filluar nga përfaqësuesit më të afërt pra kleri, mund të bëjnë dëme të mëdha.

Kuptohet që kjo vlen edhe anasjelltas, pra **pagëzimi i ortodoksëve është i vlefshëm për Kishën Katolike**.

### PAGËZIMI E FEJA PROTESTANTE

**Përsa i përket fesë protestante, duke qenë se ata nuk e kanë vazhdimësinë apostolike**, me anë të së cilës sigurohet prania e sakramentit të Urdhrit të vlefshëm, që na garanton priftërinj të shuguruar të vlefshëm, dhe si pasojë edhe prania e sakramenteve të vlefshme nga ana e këtyre të fundit (pra e priftërinjve), nuk mund të përdorim si kriter për të përcaktuar vlefshmërinë e

pagëzimit të tyre kriterin e përdorur për ortodoksët, pra të vazhdimësisë apostolike, por **mund të përdorim kriterin e sipërpërmendur sipas të cilit thamë që "kushdo mund të pagëzojë, mjafton që të ketë qëllimin të bëjë atë që bën Kisha"**. Atëhere, si rrjedhojë, duke qenë se në fenë protestante ka rrymë të shumta të ndryshme midis tyre, duhet të dallojmë:

a. **Për ato Kisha protestante që besojnë në Trininë e Shenjtë, pagëzimi është i vlefshëm**, njësoj sikur në Kishën Katolike e Ortodokse (kjo sepse duke patur ato besimin në Trininë e Shenjtë, patjetër gjatë pagëzimit kanë qëllimin të bëjnë atë që do Kisha e Jezusi, pra të pagëzojnë në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt).

b. **Për ato Kisha protestante që nuk besojnë në Trininë e Shenjtë, pagëzimi nuk është i vlefshëm** (gjithnjë për arsyen e lartpërmendur) kjo do të thotë që psh, nqs një njeri i pagëzuar në një kishë të tillë protestante dëshiron të bëhet katolik, duhet të fillojë rrugën e katekumenatit pra të marrë pagëzimin në Kishën Katolike.

### **PAGËZIMI E DËSHMITARËT E JEHOVAIT**

Duke qenë se Dëshmitarët e Jehovahit mohojnë hyjninë e Jezu Krishtit (pra që Jezu Krisht është Zot) dhe po ashtu mohojnë Trininë e Shenjtë, atëhere ato gjatë pagëzimit që bëjnë, patjetër nuk kanë qëllimin që të bëjnë atë që bën Kisha (dmth të pagëzojnë në emër të Trinisë së Shenjtë). Për këtë arsye, **pagëzimi i bërë në Dëshmitarët e Jehovahit është null, i pavlefshëm**. Kjo do të thotë që nqs një njeri, që është pagëzuar ndër Dëshmitarët e Jehovahit, vendos të bëjë pjesë në Kishën Katolike, duhet të fillojë rrugën e katekumenatit nga fillimi, pra të marrë pagëzimin në Kishën Katolike.



## 7. KUR DUHET TË BËHET PAGËZIMI I FËMIJËVE?

Fëmija, edhe pse nuk na besohet sepse me të vërtetë është krejt i pafajshëm përsa i përket fajeve të bëra me ndërjegjen e vet personale, ka fajin jo të bërë, por të trashëguar dmth fajin origjinal dhe kështu që është nën influencën e tunduesit, e djallit, është nën pushtetin e tij. **Pagëzimi, duke qenë se e liron nga kjo influencë djallëzore e vërtetë, reale, ekzistuese, vepruese, është e kuptueshme që duhet të bëhet sa më parë të jetë e mundur, pa pritur gjëra të tjera që mund të konsiderohen sipërfaqësore në krahasim me eventin në vetvete, edhe pse për ne njerëzit janë shumë të rëndësishme. Kisha nuk cakton një kohë fikse, ndërkohë që përpara ka qenë koha e caktuar brenda 8 ditësh, por thotë sa më shpejt, brenda javëve të para të lindjes së fëmijës.** Është shumë e këshillueshme që të flitet përpara lindjes së fëmijës me priftin që do ta pagëzojë, në mënyrë që të jetë gjithçka e përgatitur përpara dhe fëmija të mund të pagëzohet sa më parë.

## 8. ÇFARË NDODH ME FËMIJËT QË VDESIN PA MARRË PAGËZIMIN?

Thamë që pagëzimi shërben për të hequr çdo lloj mëkati, e në rastin e fëmijëve të vegjël që nuk kanë akoma përdorimin e arsyes pra nuk kanë bërë asnjë mëkat personal, heq mëkatin origjinal. Mëkati origjinal nuk është mëkat personal i bërë nga njeriu, nga fëmija, por gjithsesi si mëkat që është, pengon prezencën e hirit të Zotit, pa të cilin, pra pa hirin e Zotit asnjë njeri nuk mund të futet në Parajsë. Normalisht këto fëmijë nuk mund të shkojnë as në Purgator, as në ferr, sepse nuk kanë respektivisht as mëkate të vogla për të purifikuar dhe as mëkate të rënda për të cilët nuk janë penduar. Po ku shkojnë atëhere?

A. **Përpara mendohej**, dhe mund të përmendim Papa Pio X (1835-1914), si edhe një mistike austriake Maria Simma (1915-2004) që për arsytet e lartpërmendura, **fëmijët që vdesin pa pagëzim shkojnë në të ashtuquajturin *limbo***.

*Limbo* ka ekzistuar me të vërtetë dhe është dogmë e fesë sonë, siç janë dogmë ekzistenca e Parajsës, e Purgatorit dhe e Ferrit. **Ka qenë vendi ku "pushonin" Patriarkët dhe të gjithë të drejtët që kishin vdekur para Ringjalljes së Jezu Krishtit**; pra vendi në të cilin zbrit Jezu Krishti pas vdekjes së tij (kur thuhet në Unë Besoj në Hyjin "zbriti në ferr") të shtunën e madhe dhe ishte pikërisht vendi nga i cili këto të drejtë futen në Parajsë pasi e kanë prit Mesinë, Jezusin në *Limbo*, sepse siç e dimë vetëm falë sakrificës së Krishtit në kryq e ringjalljes së tij janë hapur dyert e Parajsës për të gjithë.

**Kursë *limbo* për të cilin kanë folur filozofët e mesjetës, Papa Pio X e Maria Simma nuk ka qenë asnjëherë dogmë feje por përfundim teologjik, i cili ndryshe nga dogma e fesë mund të ndryshojë në kohë.** Pra, këta të fundit mendonin se fëmijët, duke qenë se nuk kanë hirin e nevojshëm për t'u futur në Parajsë i cili merret nëpërmjet Pagëzimit, presin në këtë vend të quajtur Limbo, në të cilin nuk ka asnjë lloj vuajtjeje, por nuk është as Parajsja.

B. Duke qenë *limbo* i fëmijëve të papagëzuar thjesht një përfundim teologjik, me kohën teologët janë thelluar mbi këtë argument e ajo që Kisha na thotë sot është kjo:

**Fëmijët që vdesin pa pagëzim për arsye të ndryshme, nga ato që abortohen spontanisht apo vullnetarisht e deri tek ato që vdesin pas lindjes dhe askush nuk kujdes për pagëzimin e tyre etj, Kisha i vë në duart e Mëshirës Hyjnore dhe ka shpresë të madhe që ka një rrugë shpëtimi që Zoti i ofron këtyre fëmijeve te vdekur pa pagëzim. (KKK 1261)**

Duke kujtuar fjalët e Shën Palit, pra që Zoti do që të gjithë të shpëtojnë e duke kujtuar gjithashtu dashurinë e madhe që Jezusi kishte për fëmijët, Kisha vë shpresa të mëdha në shpëtimin e tyre, pra që Zoti mund t'i ketë marrë në Parajsë me vete. Nuk mund të shprehet zyrtarisht le të themi, sepse e thamë edhe për pagëzimin e jo të krishterëve që Kisha njeh vetëm një rrugë të zakonshme e të sigurtë për shpëtimin, që jua ofron të gjithëve pa asnjë lloj dallimi, që është Sakramenti i Pagëzimit. Por, si për njerëzit jo të krishterë, edhe për këto fëmijë, vlen e njëjta gjë: **Jezusi e ka themeluar vetë Sakramentin e Pagëzimit, por nuk është i lidhur vetëm me këtë sakrament:** për të arritur qëllimin e tij suprem që është shpëtimi i shpirtit të çdo krijese të tijën, përdor rrugë të jashtëzakonshme, të panjohura për ne por jo për Zotin e për krijesat të cilave ai jua ofron.

*“Ia sillnin fëmijët që të vinte dorën mbi ta, por nxënësit ua ndalonin. Jezusit, kur i pa, i erdhi keq dhe u tha: “Lërin fëmijët të vijnë tek unë e mos i ndaloni; sepse atyre u përket Mbretëria e Hyjit!” (Marku 10, 13-14)*



Ia sillnin fëmijët që të vinte dorën mbi ta, por nxënësit ua ndalonin. Jezusit, kur i pa, i erdhi keq dhe u tha: “Lërin fëmijët të vijnë tek unë e mos i ndaloni; sepse atyre u përket Mbretëria e Hyjit!  
(Marku 10, 13-14)

Këto fjalë të Jezusit, jo vetëm na japin një shpresë të madhe për dashurinë dhe shpëtimin e këtyre fëmijëve, por na shtojnë në të njëjtën kohë mbi atë që thamë edhe për jo të krishterët: mbi promovimin e sakramentit të pagëzimit ndër të gjitha krijesat dhe pagëzimin e fëmijëve sa më herët, sepse Jezusi i do fëmijët dhe i do pranë vetes, do t'u transmetojë atyre hirin e tij, jetën e tij hyjnore e do t'i lirojë nga çdo influencë e keqe. Aq shumë i do Jezusi fëmijët e vegjël, të pafajshëm, sa një mistike italiane, Maria Valtorta, që ka patur vizione të jetës së tij, na thotë se ai buzëqeshte dhe qeshte rrallëherë, dhe ato pak herë që ndodhte, ishte kur merrte ndonjë fëmijë në krahë ose kur rrethohej nga fëmijë të vegjël!

Gjithsesi, duke qenë se Kisha Katolike, për shkak të kujdesit tejet të madh që tregon në çdo rast, përdor fjalë si "shpreson" "mendon" dhe jo fjalë të sigurta, disa priftërinj, jo Kisha zyrtarisht, por disa priftërinj, këshillojnë që për ata fëmijë që dihet që kanë vdekur pa pagëzim, të thuhet të paktën një meshë.

## **9. PSE TA PAGËZOJMË FËMIJËN QË TË VOGËL NË VEND QË TË ZGJEDHË VETË AI KUR TË RRIETET?**

Më mirë të pagëzohet kur është i madh, të zgjedhë vetë çka do të jetë, i krishterë apo jo, kështu duket sikur e bëjmë me zor, sikur ja imponojmë fenë, apo jo?

Një pyetje të tillë mund ta bëjmë kur nuk e dimë se çfarë është Sakramenti i Pagëzimit, vlerën e tij të madhe dhe atë që fëmija fiton nëpërmjet Pagëzimit. Besoj se kemi folur mjaftueshëm për këtë në pyetjen e parë "çfarë ndodh gjatë sakramentit të Pagëzimit?"

Po ashtu, kësaj pyetjeje mund t'i kundërpërgjigjemi krejt lehtë duke thënë "Po pse atëhere prindërit të mos e pyesin fëmijën e tyre përpara se ta sjellin në jetë?" e po ashtu "Pse të mos e pyesin fëmijën si do të quhet përpara se ta sjellin në jetë se ndoshta nuk i pëlqen emri". Ne e

dimë që në vitet e para të jetës është prindi që kujdeset për fëmijën, dhe kur themi kujdeset, e kemi fjalën në të gjitha aspektet: e vesh, e ushqen, e çon në shkollë, e vaksinon (edhe pse edhe këtu mund të lindë ndonjë debat tjetër sidomos “no-vax”). Të gjithë prindërit, sado që mund të gabojnë e të mos jenë perfekt, duan ta shohin fëmijën e tyre të lumtur, dhe mendojnë se ato dhurata, duke filluar nga dhurata e ardhjes në jetë, që i dhurojnë fëmijës së tyre, do ta bëjnë të lumtur e një ditë fëmija do të jetë mirënjohës. Nqs këto dhurata, sado të bukura por thjesht tokësore, mund ta bëjnë të lumtur, si të mos e bëjë lumtur dhurata më e rëndësishme, që është mbi të gjitha këto dhurata të tjera, e pa të cilën edhe ato dhuratat e tjera, përfshi këtu edhe vetë dhurata e ardhjes në jetë, e humbasin kuptimin e vlerën e tyre? Sepse pagëzimi, që shënon hyrjen në jetën e krishterë, nuk është vetëm një sërë ritualesh që përcaktojnë një identitet fetar, por është shumë më shumë. Dhe pa u ndalur sërish, i kemi përmendur sikurse thamë, në pyetjen "çfarë ndodh gjatë sakramentit të pagëzimit". Nqs prindërit e edukojnë me të vërtetë fëmijën ashtu siç duhet në fenë e krishterë, që nuk është thjesht një sërë normash morali e si të sillemi mirë, por e pamë që është veta jeta hyjnore e Jezu Krishtit brenda nesh dhe miqësia e thellë me të, fëmija jo vetëm që nuk do ta ndjejë si imponin pagëzimin, por edhe do t'i falendërojë për gjithë jetën prindërit për këtë dhuratë me vlerë të pafund.

## **10. PSE FËMIJËT PAGËZOHEN TË VEGJËL KUR VETË JEZUSI ËSHTË PAGËZUAR I RRIUR?**

Një pyetje të tillë mund ta bëjmë kur nuk e njohim mirë se cili ishte pagëzimi i Jezusit në Jordan. Zakonisht në ambientet e vëllezërve protestantë dëgjohej kjo pyetje. Le të përgjigjemi menjëherë:

A. Jezusi, që është njeri-Zot, pra edhe njeri, e si i tillë ka një përkatësi fetare përveçse kombëtare, është lindur e rritur në familje hebre (si Jozefi, si Maria ishin hebrenj) dhe duke qenë ai vetë hebre, **ka bërë ritualin e rrethprerjes në të tetën ditën nga lindja e tij**, ashtu sikur përshkruante ligji hebraik në atë kohë, të cilin prindërit e tij e respektonin me perfeksion. **Ky ritual i hebrenjve i korrispondon sakramentit të pagëzimit për ne të krishterët.**

*“Kur u mbushën tetë ditë për të rrethprerë Foshnjën, ia ngjitën emrin Jezus, siç e quajti engjëlli para se të zihej në kraharor”. (Luka 2, 21)*

B. Përsa i përket pagëzimit të tij si i rritur, lexojmë në ungjillin e Mateut:

*Atëherë erdhi Jezusi prej Galilesë në Jordan te Gjoni për t’u pagëzuar prej tij. Gjoni donte t’i kundërshtonte e i thoshte: “Mua më duhet të pagëzohem prej teje, e ti po vjen tek unë?” Por Jezusi iu përgjigj: “Lëre tani! Sepse kështu na ka hije të kryejmë çdo gjë që përkon me vullnetin e Hyjit.” Atëherë e lejoi. Menjëherë pas pagëzimit Jezusi doli nga uji. Dhe, ja! Iu hapën qiejt dhe e pa Shpirtin e Hyjit duke zbritur porsi pëllumb e duke ardhur mbi të. Dhe, ja, një zë që vinte nga qielli, tha: “Ky është Biri im i dashur, të cilin e kam për zemër!” (Mateu, 3, 13-17)*

Jezusi ka marrë pagëzimin nga Gjon Pagëzuesi në lumin Jordan, kuptimi i të cilit ishte që të fuste njerëzit në një gjendje pendese, në pritje të Mesisë (pra një parapërgatitje për ardhjen e tij). Kuptohet, edhe nga vetë pjesa biblike që lexuam, që Jezusi nuk pagëzohet për këtë arsye (se do ishte paradoks, duke qenë ai Mesia ç'a do bënte, do priste vetveten ?!!; aq më tepër që duke qenë ai Mesia, nuk kishte nevojë për pagëzimin e Gjonit e pra për pendesën, sepse ishte pa mëkat). Përkundrazi, Jezusi e lejon Gjonin që ta pagëzojë, që të ndodhë ajo që lexuam e të dëgjohej publikisht zëri i Zotit që i thotë që Ai është Biri i tij i dashur. Në fakt, vetë Gjon Pagëzuesi e pranon që pagëzimi që ai jepte njerëzve (ky që thamë më sipër, që e merr edhe vetë Jezusi) është krejt ndryshe nga ai që Mesia (pra vetë Jezusi) do të themelojë (që është pagëzimi që ne të krishterët marrim sot e kësaj dite), pasi thotë vetë pak rreshta para asaj që lexuam:

*“Unë ju pagëzoj me ujë në shenjë kthimi, porse ai që po vjen pas meje, është më i fortë se unë e unë nuk jam i denjë as t’ia zbatohet sandalet: Ai do t’ju pagëzojë me Shpirtin Shenjt e me zjarr.”*  
(Mateu 3, 11)

Pra, besoj se nuk ka nevojë të flasim më në lidhje me këtë argument, sepse e kuptuam që pagëzimi ynë si fëmijë të vegjël nuk ka lidhje fare me pagëzimin që Jezusi bëri në Jordan si i rritur.

## **11. KUSH MUND TË BËHET NUN/NUNESHË?**

Si kush, ç'a është kjo pyetje pa lidhje?! Kushdo mund të bëhet nun a nuneshë, mjafton që ta dua unë që jam prindi: daja, teza, halla, stërnipi! Nuk është krejt ashtu. Në ditët tona, figura e nunit dhe e nuneshës, ndoshta për shkak të neglizhencës apo injorancës nga shumë anë, është shndërruar thjesht në figurën e atij që mban fëmijën kur e pagëzojnë, bën ndonjë foto me të dhe maksimumi i bën ndonjë dhuratë për çdo vit, se "Jam nuni unë, jam nunesha unë". Biles e mbaj mend që një e afërme e imja, nuna e një kushërire të saj, stresohet sa herë afrohej data e lindjes e famulleshës sepse nuk ishte e zonja të zgjidhte një dhuratë të posaçme që mund t'i pëlqente. Përgjigja është, pak si tepër e drejtpërdrejtë dhe antikonformiste: punë e madhe! Kush e çan kokën për dhuratën! Ajo mund të jetë e mund të mos jetë, sipas dëshirës. **Roli i vërtetë dhe i vetëm i nunit/nuneshës është që të ndihmojë fëmijën që pagëzohet në rritjen e krishterë, pra të ndihmojë këtë fëmijë që të zhvillohet në jetën e krishterë.** Nga kjo, nxjerrim përfundimin tjetër që patjetër nuni dhe nunesha kanë disa kritere që duhet të plotësojnë për të qenë të tillë, dhe jo gjithkush mund të jetë nun apo nuneshë. Praktikisht, Kisha thotë që nuni/nunesha:

**1. përcaktohet nga prindërit apo nga përfaqësuesit e tyre ose nga vetë i pagëzuari nqs është i rritur**

**2. duhet të ketë mbushur të paktën 16 vjeç (përveçse nqs famulltari mendon se mund të bëjë ndonjë përjashtim)**

**3. duhet të jetë katolik, të ketë marrë sakramentet e Pagëzimit, të Kungimit e të Krezmimit dhe të jetojë një jetë që është e përshtatshme me rolin që ai ndërmerr.**

Thamë duhet të jetë katolik, pra nuni nuk mund të jetë i një feje tjetër të krishterë, përveçse nqs është prezent vetëm në rolin e dëshmitarit të pagëzimit dhe së bashku me një nun katolik.

Po ashtu, “speci djegës” dhe pjesa ku lindin problemet më të mëdha: duhet të jetojë një jetë që i përshtatet rolit që ka ndërmarrë. Thamë që roli që ka ndërmarrë është ai i përkujdesjes së famullit/famulleshës në fe, për ta ndihmuar që të rritet në fe dhe në dashurinë ndaj Zotit dhe ndaj vëllezërve e motrave: kuptohet vetë që një njeri që nuk i respekton ligjet e Zotit dhe nuk e do ai vetë Zotin së pari, nuk mund t'ua transmetojë të tjerëve, aq më pak famullit apo famulleshës së tij, sepse ne nuk mund t'u japim të tjerëve atë që nuk kemi për vete.

Gjithashtu, përpara konsiderohej lidhja martesore/intime midis nunit e famulleshës si incest shpirtëror e prandaj nuk duhej të kishte lidhje të tilla midis tyre ose midis njerëzve të familjeve të tyre, por tashmë në Kodin e Ligjit Kanonik të ditëve tona kjo gjë nuk përmendet më.



Në ditët tona, nisja e krishterë fillon me hyrjen e njeriut që do të pagëzohet në katekumenat dhe arrin kulmin në celebrimin e përbashkët të tre sakramenteve: Pagëzimi, Krezmimi e Eukaristia. Në ritin latin, pra ai të cilit shumica prej nesh i përkasin, nis në fëmijët me pagëzimin e përmbillet më vonë, pas disa vitesh Katekizmi, me Krezmimin e Kungimin; kurse në ritet orientale nis me Pagëzimin, i cili menjëherë ndiqet nga Krezmimi dhe Eukaristia.

Në ritin e celebrimit të Pagëzimit ka gjeste dhe fjalë, të cilat janë plot me domethënie dhe me hir. Ndoshta na ka qëlluar të marrim pjesë në ndonjë pagëzim fëmije apo të rrituri, por jemi përqëndruar më shumë tek fotot, tek veshjet, tek lulet, tek "sa bukur është veshur bebi" etj. Nqs e jetojmë një sakrament pagëzimi me vëmendjen dhe thellësinë shpirtërore të duhur, siç më ka ndodhur mua, krejtësisht pa meritë por si dhuratë nga Zoti, kur jam futur në një Kishë për të parë meshë dhe më qëlloi të merrja pjesë në një pagëzim të një bebi që se kisha parë ndonjëherë në jetën time: Zoti më dha hirin që të mallëngjehem shumë nga emocioni për pagëzimin e atij fëmije, për hyrjen e tij në jetën hyjnore të Jezusit dhe më dukej sikur kisha ishte mbushur plot me engjëj që gëzoheshin për këtë ngjarje kaq të madhe, kaq të rëndësishme! Dhe u ndjeva me fat që u bëra pjesë, edhe pse për pak, edhe pse pa i njohur këta njerëz, e atij gëzimi hyjnor të të gjithë Qiellit!

1. **Riti i mikpritjes:** Prifti që pagëzon dhe komuniteti katolik mikpret prindërit me fëmijën që do të pagëzohet në kishë, duke i pyetur për emrin e fëmijës. Vendosja e një emri të krishterë fëmijës është shumë e këshillueshme, sepse shenjt i emrit do të bëhet shenjt mbrojtës i fëmijës gjatë gjithë jetës së tij. Ndryshimi ose vendosja e emrit përmendet shpesh edhe në Dhjatën e Vjetër, pasi Zoti nëpërmjet përcaktimit të një emri krijesës së tij, i jepte kështu misionin e caktuar për realizimin e projekteve hyjnore.

*“Hyji i tha: Emri yt është Jakob. Nuk do të quhesh më Jakob, por emri yt do të jetë Izrael”, dhe e quajti Izrael”.* (Zanafilla 35, 10)

2. **Shenja e Kryqit:** është shenja e parë, për ne mund të duket diçka normale se jemi mësuar ta bëjmë tashmë përherë, por kjo shenjë është diçka e madhe dhe ka një kuptim të thellë gjatë pagëzimit. Jezu Krishti e ka themeluar pikërisht mbi kryq sakramentin e pagëzimit, dhe nga kraharori i tij kanë dalë gjak e ujë, që simbolizojnë respektivisht Pagëzimin e Eukaristinë. Atëhere shenja e kryqit në fillim të celebrimit të Pagëzimit simbolizon vulën e përjetshme të Krishtit mbi atë njeri, që ai njeri i përket tashmë Krishtit, dhe Krishti i ka fituar hirin e shpëtimit këtij njeriu nëpërmjet Kryqit të tij të shenjtë.

*“Ai në trupin e vet i mori mbi drurin e kryqit mëkatet tona, që, të vdekur për mëkate, të jetojmë për drejtësi: me plagat e të cilit jeni shëruar.” (1Pjetri 2, 24)*

3. **Shpallja e Fjalës së Zotit:** Fjala e Zotit e shpallur e ndriçon të vërtetën e zbuluar dhe nxit në njeriun që do të pagëzohet (kandidati) e në asamblenë që merr pjesë në Pagëzim, përgjigjen ndaj fesë. Pagëzimi është shumë i lidhur me fenë: normalisht nqs kandidati nuk beson në të vërtetat e zbuluara nga Jezu Krishti dhe nga Kisha e tij Katolike, sakramenti i pagëzimit nuk do të kishte asnjë lloj kuptimi, përveçse do të ishte krejt i pafrytshëm.

*“Dilni në mbarë botën e predikojani Ungjillin të gjithë njerëzve. Kush do të besojë e do të pagëzohet, do të shëlbohet, ndërsa kush s’do të besojë, do të dënohet. (Marku 16, 15-16)*

4. **Homelia e priftit dhe lutja e besimtarëve** që i luten Zotit për kandidatin, për nunin e për prindërit e tij; pastaj bëhet **lutja për ndërmjetësimin e shenjtërve** (litanitë e shenjtërve) të cilët janë shembuj për ne e sidomos për kandidatin, pasi falë pagëzimit që e kanë jetuar plotësisht e thellësisht, janë bërë shenjtër e mund të gëzojnë përjetësisht me Zotin.

*“Prandaj, nuk jeni më të huaj e mërgimtarë, por jeni bashkëqytetarë të shenjtërve dhe anëtarë të familjes së Hyjit”. (Efesianëve 2, 19)*

5. **Lutja e ekzorcizimit mbi kandidatin:** kemi thënë e shpjeguar në detaj se si një i pa pagëzuar është nën pushtetin e djallit, në rastin e fëmijëve të vegjël vetëm mëkati origjinal dhe në rastin e të rriturve mund të ketë edhe mëkate personale, e për këtë arsye mbi kandidatin bëhen një (ose më shumë) ekzorcizma, për ta liruar nga mëkati e nga pushteti i djallit.

*“Tani, pasi jeni të liruar nga mëkati e u bëtë shërbëtorët e Hyjit, jepni fryte që ju çojnë në shenjtërim, e si rrjedhim është jeta e pasosur”. (Romakëve 6,22)*

6. **Lyerja me vajin e katekumenëve:** Ky vaj është shenjë force dhe kurajoje në betejën shpirtërore kundër satanit që çdo i krishterë është i detyruar të përballojë gjatë jetës si dhe e fitores mbi të keqen falë pagëzimit. Edhe gladiatorët në antikitet lyheshin me vaj, për t'i ikur armikut që u vihej pas.

*“Ti ma shtron tryezën përpara, ndër sy të armiqve të mi, me vaj erëmirë kokën ma lyen, gotën ma mbush plot e përplot”.* (Psalmi 23,5)

7. **I bie mohit satanit/ Shpallja e fesë:** Më tej kandidati (ose prindërit dhe nuni/nunesha nqs është fëmijë) i bien mohit satanit dhe shpallin fenë e Kishës Katolike (Unë besoj):

*“Besoj, në Hyjin, Atin e gjithëpushtetshëm, Krijuesin e qiellit e të tokës. E në Jezu Krishtin, birin e tij një të vetmin, Zotin tonë, i cili u zu për virtyt të Shpirtit Shenjt. U lind prej Virgjërës Mari, pësoi mundimet nën Poncin Pilat, u vu në Kryq, vdiq e u varros, zbriti në ferr; të tretën ditë u ngjall së vdekuri; u ngjit në qiell, rri në të djathtë të Hyjit, Atit të gjithëpushtetshëm; andej do të vijë për të gjykuar të gjallët e të vdekurit. Besoj në Shpirtin Shenjt, Kishën e shenjtë Katolike, shoqërinë e shenjtërve, faljen e mëkateve, ngjalljen e korpit dhe jetën e pasosur. Amen!”*

8. **Uji i pagëzimit:** ky ujë shugurohet nëpërmjet një lutjeje të quajtur epiklesi, pra Kisha i kërkon Zotit që përmes Birit të tij, të zbresë mbi këtë ujë fuqia e Shpirtit të Shenjtë, në mënyrë që ai që do të pagëzohet të lindë "nga uji e nga Shpirti".

*“Përnjëmend, përnjëmend po të them: kush nuk lind me anë të ujit e të Shpirtit nuk mund të hyjë në Mbretërinë e Hyjit”.* (Gjoni 3,5)

9. **Riti themelor i sakramentit:** ky rit simbolizon atë që Pagëzimi, sikurse e kemi thënë shumë herë, është në vetvete: vdekja ndaj mëkatit dhe hyrja në jetën hyjnore të Trinisë së Shenjtë. Është përdorur uji, themelor e i domosdoshëm për pagëzimin, sepse edhe kuptimi i tij është domethënës: uji përfaqëson nga njëra anë vdekjen sepse në të njerëzit nuk do të mund të jetojnë, e nga ana tjetër jetën sepse pa të po ashtu nuk mund të jetojnë; pikërisht sikur kuptimi i vetë pagëzimit. Pra, **kjo ndodh konkretisht kur kandidati zhytet tre herë në ujin e pagëzimit (ose derdhet për tre herë uji i pagëzimit në kokën e kandidatit). Ky rit, në liturgjinë latine, shoqërohet nga fjalët (formula sakramentale): Unë të pagëzoj në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt.** Kurse në liturgjinë orientale, ndërkohë që katekumeni është i drejtuar nga Lindja, prifti thotë: "Shërbëtori i Hyjit (emrin...) pagëzohet në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt". Dhe, kur thotë emrin e secilit Person të Trinisë së Shenjtë, e zhyt në ujë dhe e nxjerr sërish.

*“Ai më tha: “Ti je im Bir, unë sot të linda!”* (Psalmi 2, 7)

10. **Vajosja me krizmën e shenjtë,** pra vaj i parfumosur i shuguruar nga Ipeskvi, nënkupton dhuratën e Shpirtit të Shenjtë që i është dhënë të sapo pagëzuarit. **Ai tashmë është bërë i krishterë, pra i shuguruari, i vajosuri i Shpirtit Shenjt dhe bëhet kështu mbret, prift e profet, që janë thirrja e çdo të krishteri.**

**Mbret:** pjesëmarrës së mbretërisë së Krishtit dhe ndjekësit e tij jo për t'u shërbyer, por për të shërbyer, pra të qenit mbret në një mënyrë tjetër, krejt ndryshe nga si e mendon bota.

*“Biri i njeriut nuk erdhi për të qenë shërbyer, por që ai të shërbejë e të japë jetën e vet si shpërblim për të gjithë.”* (Marku 10, 45)

**Profet:** këtu nuk duhet të mendojmë se duhet të bëhemi se s'bën si profeti Moisiu apo Isaia, por nqs mendojmë që profeti është ai që sjell një mesazh nga Zoti, të gjithë ne, pasi e kemi zbuluar për veten tonë, e kemi një mesazh nga Zoti për të tjerët: Ungjilli i Krishtit, Ringjallja e tij.

*“Do të ngre ndër ta, prej vëllezërve të tyre, një profet të ngjashëm me ty. Në gojën e tij do t'i vë fjalët e mia dhe ai do t'u flasë gjithçka unë kam për t'i urdhëruar atij”.* (Ligji i përtërirë 18, 18)

**Prift:** edhe këtu nuk duhet të mendojmë për priftin në kuptimin e ngushtë të fjalës siç e njohim ne sot, pra për sakramentin e urdhrin në veçanti, por duhet të mendojmë që prifti është esencialisht një ndërmjetës, ai që shërben si një urë lidhëse midis Zotit e njerëzve. Po ashtu edhe ne jemi të thirrur, që me pagëzimin, që të bëhemi ndërmjetës para Zotit me lutje, agjërimë e vepra të mira për të gjithë vëllezërit e motrat.

*“Kështu pra, Pjetri ruhej në burg, por lutja e përzemërt e Kishës ngritej vazhdimisht para Hyjit për të”.* (Veprat e apostujve 12,5)

Në liturgjitë orientale, ky rit është Sakramenti i Krezmimit (Konfirmimit). Kurse në liturgjinë latine, ky rit lajmëron një tjetër vajosje me krizmën e shenjtë që do të bëhet më tej nga Ipeshkvi pra Sakramentin e Krezmimit, i cilit e konfirmon dhe e plotëson këtë vajosje të pagëzimit (shiko: Sakramenti i Krezmimit).

11. **Veshja e bardhë:** simbolizon që i pagëzuari është veshur me Krishtin dhe që ka rilindur në Krishtin, duke lënë pas veshjen e vjetër të shënuar nga mëkati e nga egoizmi.

*“Askush nuk e pret një copë prej petkut të ri për t'ia vënë petkut të vjetër, përndryshe shqyen petkun e ri, kurse copa prej petkut të ri nuk përkon me petkun e vjetër”.* (Luka 5, 36)

12. **Qiriu:** ndizet tek qiriu i Pashkëve dhe simbolizon faktin që Krishti me dritën e ringjalljes së tij e ka ndriçuar të porsapagëzuarin. Pra, në Krishtin çdo i pagëzuar është "drita e botës".

*“Ju jeni drita e botës. Nuk mund të fshihet qyteti i ngritur në majë të malit”.* (Mateu 5,14)



13. **Riti i "Effatà"**: një nga ritet më të bukura të këtij sakramenti; *effatà* është një fjalë antike, në gjuhën aramaike që vetë Jezusi ka folur, që do të thotë "çelu" dhe Jezusi ja ka thënë një shurdhmemeci, duke i prekur veshët e gjuhën për ta shëruar: po ashtu, për këtë arsye, prifti i prek fëmijës veshët e buzët, që të mund të dëgjojë e të shpallë Fjalën e Hyjit.

*"Ai e ndau prej popullit veçmas, ia futi gishtërinjtë e vet në veshë, me pështymë të vet ia preku gjuhën, i drejtoi sytë kah qielli, psherëtiu dhe i tha: "Effatha - që do të thotë: "Çelu!" E menjëherë iu çelën veshët e iu zgjidh pengesa e gjuhës dhe foli rrjedhshëm."* (Marku 7, 33-35)

14. **Lutja Ati ynë**: I pagëzuari i ri është tani bir i Zotit, dhe për këtë arsye mund të thotë lutjen Ati ynë, duke e thirrur me plot gojën Hyjin "Atë". Çfarë mrekullie! Dhe kjo lutje bëhet duke afruar fëmijën tek alteri, si një shenjë e pjesëmarrjes së ardhshme të fëmijës në Sakramentin e Eukaristisë. Në ritin latin Sakramenti i Kungimit jepet më tej, vetëm atyre që kanë arritur tashmë në përdorimin e arsyes, kurse në liturgjitë orientale Kungimi i shenjtë u jepet të gjithë të pagëzuarve e të krezmuarve, edhe fëmijëve të vegjël.

*"Prandaj lutuni kështu: Ati ynë që je në qiell, u shenjtëroftë Emri yt!"* (Mateu 6, 9)

15. **Së fundmi, celebrimi i Pagëzimit përmbillet me bekimin solemn**: Në rastin e Pagëzimit të fëmijëve të vegjël edhe bekimi i nënës zë një vend shumë të rëndësishëm. Një arsye më shumë, sidomos për ne femrat, që të rrisim besimin e dashurinë tonë për këtë Sakrament kaq të bukur, kaq të shenjtë, në mënyrë që bekimi ynë, në mënyrë proporcionale me fenë dhe me dashurinë tonë, të arrijë fort në zemrën e fëmijës.

*"Më përgatit ushqim siç e di se më pëlqen dhe ma sill ta ha që të të bekoj para se të vdes"* (Zanafilla 27, 4)



## 1. ÇFARË MENDONTE ZOJA MARI MBI PAGËZIMIN?



Do të shikojmë “opinionin” e Zojës Mari, nënës së Jezu Krishtit, mbi Pagëzimin, sipas së nderuarës Maria d'Agreda (1602-1665), një murgeshë e mistike spanjolle, e cila ka patur disa vizione të Zojës që i tregonte disa ngjarje të jetës së saj, të cilat ajo i ka shkruar në një libër të quajtur "Qyteti Mistik i Zotit". Ndër këto ngjarje, disa të panjohura pra që nuk gjenden në Bibël, Zoja i tregon kësaj shenjtjeje se si ajo reagoi (kur ishte ende gjallë mbi këtë tokë), kur mori vesh nga Biri i saj Jezu Krishti se Ai do të themelonte Sakramentin e Pagëzimit. Le ta lexojmë së bashku:

**Nga libri "Qyteti mistik i Zotit", kap. 11; pjesa 831, i së nderuarës Maria d'Agreda:**

“Pikë së pari (Zoja Mari) mori vesh që Ligji antik i rrethprerjes duhej të binte poshtë, duke hyrë në vend të tij sakramenti i mrekullueshëm i pagëzimit. Mori vesh që elementi i ndjeshëm i kësaj shenje të hirit hyjnor duhej të ishte uji i pastër dhe i thjeshtë dhe formula duhej të ishte thirrja e tre Personave hyjnorë me emrat e Atit, Birit e Shpirtit Shenjt, në mënyrë që besimtarët të shpallnin në mënyrë të hapur fenë e tyre në Trininë e Shenjtë. Mori vesh gjithashtu të mirën që Krishti, Zoti ynë, do t'u komunikonte nëpërmjet pagëzimit: vulën efikase për të na shenjtëruar më mënyrë më perfekte dhe për ta na liruar nga të gjitha mëkatet dhe nga dënimet që rrjedhin si pasojë. Pa efektet e mrekullueshme që ky sakrament do të prodhonte në të gjithë ata që do ta kishin marrë, duke i bërë të rilindin dhe të rinovohen në gjendjen e fëmijëve të adoptuar dhe

trashëgimtarë të mbretërisë së Atit të amshuar, duke derdhur në to virtytet e fesë, të shpresës e të dashurisë së bashku me shumë të tjera. Njohu po ashtu karakterin mbinatyror e shpirtëror që si një vulë mbretërore do të printohej, falë pagëzimit, në shpirtrat e tyre për t'i dalluar si bij/bija të Kishës së shenjtë. Po ashtu, gjithçka që ka të bëjë me këtë sakrament të shenjtë dhe efektet e tij ju bënë të njohur Marisë së Shenjtë. Ajo, menjëherë, më një dëshirë të zjarrtë, i kërkoi Birit të saj tejet të shenjtë që të mund ta merrte edhe ajo këtë favor kur të ishte koha; Madhëria e tij ja premtoi asaj, dhe pastaj ja dha pagëzimin, siç do të tregoj më tej”.

## ÇFARË MENDONIN SHENJTËRIT E TJERË?

**Nga libri " Rrëfime" libri i nëntë, kap. 6, i Shën Agustinit (354-430), filozof, teolog, ipeshkëv e doktor i Kishës, një autobiografi në të cilën ai tregon se si, i lindur nga një nënë shumë devote katolike (shenjtja Monika) dhe nga një baba pagan, për shumë vite krejt larg fesë katolike, merr më në fund, së bashku me djalin e tij Adeodatin, 15 vjeçar, sakramentin e Pagë zimit, gjatë vigjiljes së Pashkës së vitit 387, në moshën 33 vjeçare:**



“Kur erdhi momenti për të dhënë emrin tim për pagëzimin, e lamë fshatin dhe u kthyem në Milano. Alipio donte të rilindte edhe ai me mua. Ishte i veshur tashmë me përulësinë që i duhet sakramenteve të tua dhe e zotëronte kaq fort trupin e tij, sa e shkelte tokën italiane të akullt këmbë zbathur, gjë që kërkon një kurajo jo të zakonshme. Morëm me vete edhe djaloshin Adeodato, i lindur nga mishi im dhe fryt i mëkatit tim. Ti mirë e kishe bërë. Ishte vetëm 15 vjeç, dhe ja kalonte për inteligjencë shumë njerëzve intelektualë. I njoh dhuratat e tua, o Zot Hyji im, Krijues i gjithçkaje, aq i fuqishëm sa t'i japësh formë deformimeve tona; pasi nga unë në atë djalë nuk ishte veçse mëkati, dhe nqs u rrit nga ne në disiplinën tënde, ishte falë frymëzimit tënd, jo nga të tjerët. I njoh dhuratat e tua. Në një nga librat e mi, të titulluar "Mjeshtri", biri im bashkëbisedon me mua. Ti e di që të gjitha mendimet e vëna në atë libër nga personi i bashkëbiseduesit tim janë të tija, që kur ishte 16 vjeç. Kam patur prova mbi shumë dhunti të tija, akoma edhe më të jashtëzakonshme. Inteligjenca e tij më frymëzonte një terror të shenjtë; po kush tjetër, përveç Teje, mund të ishte autor i mrekullive të tilla? Sa shpejt e more jetën e tij nga kjo tokë, dhe kujtimi i tij është krejtësisht i qartë në mua, pasi nuk kam asgjë për t'u shqetësuar në lidhje me fëmijërinë e tij, me adoleshencën e tij dhe për tërë jetën e tij. Pra, e morëm me ne si një bashkëmohatar në hirin tënd, për ta edukuar në disiplinën tënde. E KËSHTU U PAGËZUAM E U LARGUA NGA NE SHQETËSIMI I JETËS SË KALUAR. Në ato ditë nuk

ngopesha së sodituri me një ëmbëlsi të admirueshme planet e tua të thella mbi shëndetin e njerëzimit. Sa lotë të derdhur duke dëgjuar himnet dhe këngët e tua që jehonin ëmbëlsisht në kishën tënde! Një mallëngjim i dhunshëm: ato këngë derdheshin në veshët e mia dhe zbraznin në zemrën time të vërtetën, duke nxitur një ndjenjë të ngrohtë mëshire. Lotët që rridhnin më bënin mirë”.

**Edith Stein, emri fetar Shenjtja Teresa  
Benedetta della Croce (1891-1942)**

filozofe, murgeshë karmelitane e zbathur, mistike, e lindur nga prindër gjermanë të fesë hebraike, pasi kalon shumë vite ateizmi në kërkim të së vërtetës, pagëzohet më 1 janar të vitit 1922, në festën katolike të Rrethprerjes së Jezusit (një ritual tipik i hebrenjve) duke marrë emrat e Teresa dhe Hedwig! Ajo ka vdekur viktimë në kampin e përqëndrimit të Auschwitz.



Kur ajo i kërkoi motrës së saj Erna që të përgatisë shpirtin e nënës së tyre për lajmin e kthimit në katolike; kjo e fundit thirri me zë të lartë: "Kjo është një nga gjërat më të vështira të jetës sime".

"Ajo që nuk ishte në projektet e mia, bënte pjesë në projektet e Zotit. Gjithnjë e më shumë e gjallë bëhej brenda meje bindja se, duke e parë me dritën e Hyjit, asgjë nuk ndodh rastësisht: që e gjithë jeta ime, deri në detajet më të vogla, është përcaktuar nga provania hyjnore dhe që çdo ngjarje është vendosur sipas qëllimeve tejet të larta të planeve hyjnore... Më duket se tani shoh në mënyrë më të qartë dhe më të saktë detyrën time. Kjo do të thotë të shoh, gjithnjë e më thellësisht, shqetësimin tim, por në të njëjtën kohë edhe mundësinë e të qenit një instrument, pavarësisht nga gjithë paaftësia ime". (*Teresia Renata e Shpirtit të Shenjtë, E. Stein, Ed. Morcelliana faq. 27*).

